

## II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

## BIZOTTSÁG

## A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. május 19.)

az Olaszország által a WAM SpA-nak nyújtott C 4/2003 (ex NN 102/2002) számú Állami támogatásról

(az értesítés a C(2004) 1812. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű változat hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/177/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdése első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térséget létrehozó megállapodásra és különösen annak 62. cikk (1) bekezdése a) pontjára,

tekintettel a határozatra <sup>(1)</sup>, amelyben a Bizottság a C 4/2003 (ex NN 102/2002) támogatás tekintetében a Szerződés 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás kezdeményezéséről határozott,

miután az érdekelt feleket felkérték az észrevételeik benyújtására a fent említett rendelkezések alapján, és tekintettel az észrevételeikre,

mivel:

1999. október 11-i, A/37761 levelében benyújtott választ, és közzétette szándékát egy hivatalos vizsgálat lefolytatásáról.

(3) Ezzel egy időben a Bizottság felmérést végzett az EU-n kívül irányuló külföldi közvetlen befektetések nemzeti támogatási programjairól, amely kimenetele várhatóan a kérdésről szóló bizottsági közlemény volt.

(4) A Bizottság 2001.12.18-án kelt levelében (D/55270) további információkat kért Olaszországtól, miután a panaszos megismételte kérelmét (2000.3.31-i, A/32799-es és 2000.10.11-i, A/38320-as levelében két emlékeztetőt küldött a Bizottság részére) és mivel a kifelé irányuló külföldi közvetlen befektetésekről szóló felmérést a Bizottság elhalasztotta.

## I. ELJÁRÁS

(1) A Bizottság egy 1999.7.26-án kelt levélben a WAM Engineeringgel szemben emelt panaszt vett át. A panaszt egy versenytárs emelte, állítása szerint a WAM jogszerűtlen olasz állami támogatásban részesült.

(2) 1999.8.5-i és 1999.9.10-i levélben információnyújtási kérelmet küldtek az olasz hatóságoknak. A panaszos további adatokat nyújtott be 1999.9.2-i, A/36636 levelében. 1999.12.13-án kelt levelében (D/65224) a Bizottság a panaszosnak továbbította az olasz hatóságok

(5) A 2002.2.20-i (A/31323) és 2002.3.27-i (A/32370) levelekben nyújtott információk fényében a 2002.4.12-i (D/51694) levélben további kérdéseket tettek fel az olasz hatóságoknak.

(6) 2002.5.21-i (A/33699) levelükben az olasz hatóságok válaszoltak. A Bizottság 2002.6.5-én kelt (D/52840) levelében tájékoztatta az olasz hatóságokat, hogy a benyújtott információkat hiányosnak véli, és kérte a hiányzó információ pótlását, illetve további tisztázás biztosítását a kézhez vételtől számított húsz munkanapon belül.

<sup>(1)</sup> C(2003) 35 (HL C 142., 2003.6.18., 2. o.).

- (7) Mivel az olasz hatóságok nem nyújtottak választ, annak ellenére, hogy 2002.6.25-i, A/34670 levelükben az előírt időtartam július 31-ig való meghosszabbítását kérték, 2002. szeptember 26-án a Bizottság az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet<sup>(2)</sup> 10. cikk (3) bekezdése alapján információnyújtási rendelkezést fogadott el. Időközben az ügyet áthelyezték a „nem bejelentett támogatások nyilvántartásába” és az NN 102/2002 számot rendelték hozzá.
- (8) A panaszost a 2002. június 26-i, D/53325 és a 2002. október 4-i, D/55544 levélben tájékoztatták az ügyben elért haladásról. Ő 2002. október 31-i, A/37992 levelében kérte tájékoztatását a rendelkezés kimeneteléről.
- (9) Az olasz hatóságok a kért információt 2002. október 16-i, A/37537 levelükben benyújtották, illetve kiegészítő elemeket nyújtottak 2002. október 24-i, A/37783 levelükben.
- (10) A Bizottság 2003. január 24-i, SG(2003) D/228223 levelében tájékoztatta Olaszországot, hogy a kérdéses támogatás tekintetében a Szerződés 88. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás kezdeményezéséről határozott a C(2003) 35 végleges határozat útján.
- (11) A 2003.1.29-i, D/50629 levélben a panaszost tájékoztatták az eljárás megnyitásáról.
- (12) Mivel a fent említett levelet még nem vette át, a panaszos 2003. február 10-i, A/31086 levelében emlékeztetőt küldött a Bizottságnak.
- (13) Hivatkozva az olasz hatóságoknak az eljárás megnyitásáról szóló értesítésére, a WAM SpA közvetlenül is küldött a Bizottságnak levelet (2003.2.10., A/31070).
- (14) 2003. február 27-i, A/31552 levelében Olaszország kérte a Bizottság határozatában megállapított, a bizalmas adatokkal kapcsolatos észrevételek átadására vonatkozó 15 napos határidő meghosszabbítását 2003. március 7-ig.
- (15) 2003.3.10-i, A/31812 levelében Olaszország kérte a Bizottságot, hogy a határozatot egyáltalán ne tegye közzé, mivel a kedvezményezett hajlandó a támogatás visszafizetésére, amit a WAM SpA saját maga is bejelentett a Bizottságnak közvetlenül benyújtott 2003.3.13-i, A/31907 levelében.
- (16) A Bizottság 2003.3.18-i, D/51799 levelében rámutatott, hogy a közzététel elkerülése érdekében az ügy végső befejező határozatára van szükség, amelynek feltétele, hogy előzetesen igazolást nyújtsanak be a két támogatás, plusz a Bizottság által elfogadott módon kiszámított kamatok tényleges visszaszerzéséről.
- (17) Mivel az Olasz kormány által, a 2003.5.13-i, A/33347 levélben javasolt összeg jelentősen kevesebb volt a támogatás Bizottság által kiszámított támogatástartalmának első becslésénél, melynek alapját az eljárás megnyitásakor rendelkezésre álló elemek képezték, a Bizottság tájékoztatta Olaszországot 2003.5.22-i, D/53393 levelében, hogy a javasolt visszafizetendő számadatot nem tekinti a feltételeknek megfelelőnek, és, hogy a közzététel rövid időn belül meg fog történni.
- (18) 2003.6.13-i, A/34156 levelében a panaszos tájékoztatást kért a határozat közzétételéről. A Bizottság 2003.6.18-i, D/53949 levelében válaszolt, és e-mail útján ugyanazon a napon további értesítést küldött a panaszosnak, hogy azonnal tudassa vele, a közzététel éppen megtörtént.
- (19) 2003.7.1-i levelében, melyet fax útján megelőlegezett (ugyanaznapi A/34620), a WAM SpA igényt nyújtott be a teljes dossziéhoz való hozzáférés iránt, amelyet a Versenypolitikai Főigazgatóság 2003. július 14-i, D/54522 levelében elutasított.
- (20) 2003.6.20-i, A/34306 levelében a WAM SpA közvetlenül reagált a Bizottság Olaszországnak címzett értesítésére, miszerint az a határozat közzétételének érdekében eljár. A Bizottság 2003. július 11-i, D/54497 levelében válaszolt.

(2) HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

- (21) 2003.6.27-i, A/34527 levelében, a panaszos a WAM-tól az elszenvedett veszteségei tekintetében kifejezte szándékát kártérítés igénylésére, amennyiben a Bizottság végső határozata elutasító lenne, és tájékoztatást kért a követendő eljárásról.
- (22) 2003.7.4-i, A/34750 levelében a panaszos Morton Machine Company Limited közölte, hogy a WAM SpA, amely ezúttal a saját részére igényelt kártérítést, beidéztette egy olasz bíróság elé, valamint megkérdezte a Bizottságtól, hogy van-e lehetősége az idézés visszavonását kieszközölni.
- (23) 2003.7.10-i, D/54481 levelében a Bizottság válaszolt a Morton Machines Company mindkét fent említett levelére.
- (24) A 2003.7.16-i, A/35044 levélben érdekelt harmadik felek észrevételeiket ismertették, akik azok bizalmas módon való kezelését kérték.
- (25) 2003. július 23-án ülést tartottak a Bizottság szolgálatai és az olasz hatóságok részvételével. Ezen ülés tekintetében némi információt megelőlegezett az olasz kormány 2003.7.22-i, n.9601 levelében, amelyet 2003.7.25-én vettek nyilvántartásba (A/35269), és ezzel kapcsolatosan néhány további elemet közvetlenül a „Presidenza del Consiglio dei Ministri; Dipartimento per il coordinamento delle politiche comunitarie” továbbított a Bizottságnak, 2003.8.8-i, A/35577 levelében.
- (26) 2003.8.21-i, A/35785 levelében a Morton Machine megkérdezte, hogy a végső határozat elfogadásra került-e már és kérte, hogy annak közzétételéről tájékoztassák. A Bizottság 2003.3.28-i, D/55473 levelében válaszolt.
- (27) Olaszország 2003.9.19-i, A/36444 levelében benyújtotta a Bizottságnak észrevételeit az eljárás megnyitásáról.
- (28) Olaszország 2003.11.3-i, A/37525 levelében benyújtotta észrevételeit a harmadik felek által nyújtott észrevételekre, amelyeket a Bizottság 2003.9.25-i, D/56068 levelében már továbbított számára.
- (29) A WAM által benyújtott megerősítő kérelemre (2003.7.30-i, 2003/A/35486) hivatkozva a Főtitkárság

2003.9.16-i, SG/B/2/IS/D(2003) 330353 levelében megerősítette a dokumentumokhoz való kért hozzáférés elutasítását.

- (30) A szeptember 19-i válasz (A/36444) hiányzó iratait Olaszország 2004. január 14-én A/30263 levelében benyújtotta.

## II. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

- (31) A panaszos a WAM Engineering egyesült királyságbeli árpolitikájára hivatkozva azt állította, hogy ez utóbbi ugyanazokat a termékeket (ipari keverőberendezés), mint amit ő is gyártott és kereskedelmi forgalomba hozott, tudta körülbelül egyharmad áron kínálni – olyan áron, amelyen véleménye szerint a gép gyártásához a nyersanyagot éppen hogy meg lehet venni – az olasz állami finanszírozásnak köszönhetően, nevezetesen a 394/81 törvény alapján.
- (32) A „WAM Engineering Ltd.” a „WAM SpA” leányvállalata az Egyesült Királyságban és Írországbán. Az érintett piacszegmens az elsősorban az élelmiszer-, vegy-, gyógyszer- és környezetvédelmi ipar terén használt ipari keverőgépek tervezése, gyártása és értékesítése.
- (33) A panaszos szerint a WAM Engineering az 1981. évi 394 törvényből húzott hasznout, amely kétségtelenül pénzügyi könnyítéseket nyújt a nem EU-s országokba irányuló kereskedelmi behatolási programokra. Nevezetesen a 394/81 törvény állítólag támogatja az olasz társaságokat, amelyek hajlandók külföldön leányvállalatot, mint például képviselői irodákat, üzleteket és raktárakat létrehozni.
- (34) Az olasz hatóságok megerősítették, hogy 1995-ben a WAM javára támogatást ítélték oda 2 281 450 000 ITL (kb. 1,18 millió EUR) összegben, kedvezményes export-hitel formájában, japán, dél-koreai és tajvani programok végrehajtására. Mindazonáltal a kedvezményezettnek ténylegesen 1 358 505 421 ITL (kb. 0,7 millió EUR) összeget nyújtottak, mivel a Koreában és Tajvanon kialakult gazdasági válság következtében a tervezett projekteket ezen országokban nem valósították meg.
- (35) A támogatott kölcsön a támogatható költségek 85 %-ára vonatkozik. A kamatláb engedménye elérheti a referencia-kamatláb 60 %-át. A kölcsönt 5 éven belül vissza kell fizetni, lineáris alapon, egyenlő féléves részletekben, a kamat a fennmaradó összeg után fizetendő. Két éves türelmi időt irányoztak elő.

- (36) Az egyedi kölcsön csökkentett kamatlábát (amely 4,4 %-kal egyenlő) a 11 %-os piaci kamatlábbal összefüggésben számolták ki. A fentiek fényében, illetve a megnyitás idején rendelkezésre álló információk alapján, úgy tűnt, hogy a támogatás intenzitása elérte a 16,38 %-ot, amely 222,523 millió ITL (kb. 115 000 EUR) feltételezhető bruttó támogatási egyenértéket eredményezett volna.

- (37) E támogatás támogatható költségeit két csoportba osztották: az állandó külföldi szervezeti struktúrákkal, illetve az értékesítésösztönzéssel kapcsolatos költségekre. Az elismert költségek, millió ITL-ben kifejezve, a következők:

| Támogatható költségek                                                                               | Nyújtott kölcsön (millió ITL) |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>ÁLLANDÓ SZERVEZETI STRUKTÚRA</b>                                                                 |                               |
| Bérleti díj, biztosítás, szolgáltatások                                                             | 122,56                        |
| Működési költségek (nevezetesen személyzet, bútorok, az állandó szervezeti struktúrák berendezései) | 556,94                        |
| Áruminta                                                                                            | 38,23                         |
| Tanácsadói szolgáltatások                                                                           | 29,43                         |
| <b>1. részösszeg</b>                                                                                | <b>747,18</b>                 |
| <b>ÉRTÉKESÍTÉSÖSZTÖNZÉS</b>                                                                         |                               |
| Áruk raktározása                                                                                    | 456,28                        |
| Piacutatás                                                                                          | 40,95                         |
| Vásárok és kiállítások                                                                              | 12,19                         |
| Reklám                                                                                              | 94,39                         |
| Személyzet és vállalkozó utazásai                                                                   | 7,52                          |
| <b>2. részösszeg</b>                                                                                | <b>611,33</b>                 |
| <b>Összesen</b>                                                                                     | <b>1 358,51</b>               |

- (38) Ezen kívül az olasz hatóságok 2002. május 21-i, A/33699 levelükben, a Bizottság konkrét kérdésére válaszolva kijelentették, hogy a WAM számára 2000. november 9-én 1 940 579 808 ITL (kb. 1 millió EUR) összegben még egy kedvezményes kölcsönt nyújtottak, ugyanezen program keretében.

- (39) A Bizottság az eljárás megnyitásának időpontjában nem volt tudatában e további támogatással kapcsolatos bármilyen egyéb részletnek.

### III. AZ ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSÉNEK JOGALAPJA

#### Ami a WAM-nak 1995-ben nyújtott támogatást illeti

- (40) Az olasz hatóságok 2002.5.21-i, A/33699 levelükben azzal érveltek, hogy a WAM SpA-nak 1995-ben, a

394/81 törvény alapján nyújtott támogatás jelentősen a csekély összegű, („de minimis”) küszöbérték alatt maradt, és, hogy ugyanazon kedvezményezett részére a vonatkozó ugyanazon három éves időtartam alatt semmilyen más „de minimis” támogatást nem nyújtottak. Továbbá hangsúlyozták, hogy a támogatás semmilyen értelemben nem tekinthető az exportált mennyiségekkel közvetlen összefüggésben állónak.

- (41) A Bizottság rámutatott, hogy a WAM részére 1995-ben jóváhagyott egyedi támogatás esetében számításba vett támogatható költségek nagyobb részét, mint például az állandó külföldi szervezeti struktúrával kapcsolatos bérleti díjat, biztosítást és szolgáltatási kiadásokat, illetve működési költségeket (nevezetesen a személyzetre, bútorokra és berendezésekre), esetleg az értékesítési hálózat kialakítására és működtetésére nyújtott támogatásnak kell minősíteni.

- (42) A Bizottság véleménye szerint az állandó külföldi képviseletekkel kapcsolatos tanácsadói költségeket, a reklám-, illetve a személyzet és vállalkozók utazásainak költségeit hasonlóképpen az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő folyó kiadásnak kell minősíteni.

- (43) A jogszerűtlen állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közlemény<sup>(3)</sup> utolsó albekezdése fényében, miután a határozat időpontjára az iránymutatások helyébe a rendelet lépett, a Bizottság úgy véli, hogy a rendeletben meghatározott szabályok alkalmazandók, amennyiben azok kedvezőbbek, mint az iránymutatások szabályai<sup>(4)</sup>. Ezért a „de minimis” támogatások tekintetében elviekben az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű („de minimis”) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 69/2001/EK bizottsági rendelet<sup>(5)</sup> szabályai alkalmazandók.

- (44) A 69/2001/EK bizottsági rendelet nem alkalmazható, annak 1. cikk a) bekezdése szerint, exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatására, nevezetesen az exportált mennyiséggel, valamint az értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével, illetve más, az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő folyó kiadásokkal közvetlenül kapcsolatos támogatásra.

<sup>(3)</sup> HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

<sup>(4)</sup> Lásd a következő ügyeket: C 85/98 D Thüringen – Konsolidierungsprogramm; C 87/98 D Thüringen – Darlehensprogramm; C 28/99 D Thüringen Umlaufmittelpogramm; még nem tették őket közzé.

<sup>(5)</sup> HL L 10., 2001.1.13., 30. o.

- (45) Mivel ez a szóban forgó támogatás „de minimis” szabályoknak való megfelelésére vonatkozik, meg kell jegyezni, hogy a KKV-knak nyújtott állami támogatásokról szóló 1992-es közösségi iránymutatások<sup>(6)</sup>, amelyek tartalmazták a támogatás nyújtása időpontjában hatályos „de minimis” szabályt, nem zárják ki kifejezetten az export-támogatást. Mindazonáltal alacsonyabb, 50 000 ECU küszöbértéket állapítanak meg.
- (46) A fentiek fényében a Bizottság kétségét fejezte ki arra vonatkozóan, hogy a 394/81 törvény alapján 1995-ben a WAM SpA-nak nyújtott támogatás bármilyen vonatkozó „de minimis” szabály szerint megfelelőnek tekinthető-e.
- (47) Továbbá az előzetes vizsgálat alapján a Bizottságnak komoly kétségei voltak arra nézve, hogy a WAM-nak nyújtott támogatás az EK-Szerződéssel, bármilyen rendelkezés alapján, összeegyeztethetőnek tekinthető-e.
- (48) Különösen, a Bizottság azt is hangsúlyozta, hogy amennyiben a WAM SpA az eljárás kezdeményezésekor nem tekinthető KKV-nak, a piackutatások, illetve a vásárokon és kiállításokon való részvétel támogatására ezen esetben nem nyújtható mentesség, bár elviekben tanácsadói és egyéb szolgáltatások, illetve tevékenységek támogatásának minősíthetők az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK bizottsági rendelet<sup>(7)</sup> 5. cikke szerint.
- (49) Továbbá, ha a támogatást külföldi közvetlen befektetésként kell értékelni, meg kell jegyezni, hogy a Bizottság mostanáig nagyvállalkozásnak külföldi közvetlen befektetésre nem engedélyezett állami támogatást. 1996. június 5-i 97/241/EK határozatában<sup>(8)</sup> a Bizottság jóváhagyott egy programot, azzal a kikötéssel, hogy támogatást csak a KKV-k közvetlen külföldi befektetéseire nyújtanak – amennyiben azok a KKV-knak nyújtandó állami támogatások minden meghatározott követelményének megfelelnek – és, hogy a nagyvállalkozások támogatását egyedileg bejelentik.
- (50) A fent említett határozat alapján az egyetlen bejelentés nagyvállalkozásnak nyújtandó egyedi támogatásról elutasító határozatban<sup>(9)</sup> végződött.
- (51) Az olasz hatóságok 2002.10.24-i (A/37783) levelükben arra is rámutattak, hogy közvetlenül soha nem engedtek meg támogatást a „WAM Engineeringnek”, és, hogy ilyen vállalkozás nincs nyilvántartva az olasz cégjegyzékben.
- (52) Először is meg kell jegyezni, hogy a „WAM Engineering Ltd” a „WAM SpA” leányvállalata az Egyesült Királyságban és Írországbán. Másodszor az olasz hatóságok 1999.10.11-i levelükben közölték, hogy a „WAM SpA” számára 1995-ben kedvezményes kölcsönt engedtek meg a 394/81 törvény alapján, illetve 2002. május 21-i, A/33699 levelükben ehhez hozzátették, hogy a „WAM csoport” számára 2000. november 9-én egy újabb kedvezményes kölcsönt nyújtottak ugyanazon program alapján.
- (53) Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet<sup>(10)</sup> 10. cikkének (1) bekezdése szerint „amennyiben bármilyen forrásból a Bizottság tudomására jut egy feltételezett jogszerűtlen támogatásra vonatkozó információ, a Bizottság késedelem nélkül megvizsgálja az információt”.
- (54) Összefoglalásképpen, a fentiekre tekintettel, a Bizottság komoly kétséget vetett fel arra vonatkozóan, hogy az 1995-ben a 394/81 törvény alapján a WAM részére nyújtott támogatás bármilyen rendelkezés alapján a EK-Szerződés 87. cikk (3) bekezdése szerinti mentességre jogosultságot nyerhetne.

#### A WAM SpA részére 2000-ben jóváhagyott támogatás tekintetében

- (55) A hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezésének időpontjában a Bizottságnak nem volt tudomása az olasz hatóságok meghatározása szerinti „WAM csoportnak” 2000-ben, a 394/81 törvény alapján jóváhagyott, ugyancsak kedvezményes kölcsön formájában nyújtott támogatás bármely konkrét jellemzőjéről, mint például a támogatási intenzitásról vagy a támogatható költségekről, mivel az olasz hatóságok nem nyújtottak be erre vonatkozó információt.
- (56) Következésképpen az ügy e szakaszában az egyedi támogatás alapos értékelése a Bizottságnak nem állt módjában, de arra vonatkozó kétségeit kifejezte, hogy az a szerződés rendelkezéseivel bármilyen vonatkozó szabály alapján, összeegyeztethetőnek tekinthető-e, mivel az ugyanazt a célt szolgálta, illetve ugyanazon jogalap alapján engedték meg mint az 1995-ben nyújtott támogatást.

<sup>(6)</sup> HL C 213., 1992.8.19., 2. o.

<sup>(7)</sup> HL L 10., 2001.1.13., 33. o.

<sup>(8)</sup> A Bizottság határozata az Osztárak Köztársaság által az ERP-Osteuropaprogram keretében nyújtani tervezett állami támogatásról (HL L 96., 1997.4.11., 23. o.).

<sup>(9)</sup> A LiftgmbH ügyben hozott 1998. október 14-i bizottsági határozat (HL L 142., 1999.6.5., 32. o.).

<sup>(10)</sup> HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

## IV. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (57) Az eljárás megnyitására vonatkozóan észrevételeket vettek át egy olyan, a kérdéses ügyben érdekelt harmadik féltől, aki a titkossága megőrzését kérte.
- (58) Ezek az észrevételek üdvözlők a Bizottságnak a meghatározott ágazatban a versenytársak számára az azonos feltételek visszaállítására irányuló törekvéseit, és bepanaszolják a WAM SpA piaci pozíciói következtében műszaki szakismeretek és munkahelyek elvesztését.
- (59) Olaszország, miután a Bizottság 2003.9.25-i, D/56068 levelében tudatta vele a harmadik felek észrevételeit, 2003.11.3-i, A/37525 levelében rámutatott, hogy véleménye szerint ezek az észrevételek nem jelentenek tényleges hozzászólást, mivel csupán megerősítenek néhány állítást, amelyet ugyanezen ügy tekintetében például már maga a panaszos is megfogalmazott. Nevezetesen, Olaszország kellőképpen bizonyítottanak véli a fent említett észrevételekben állított tények és a WAM-nak a 394/81 törvény alapján nyújtott finanszírozás közötti kapcsolat hiányát.

## V. OLASZORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (60) Bizonyításra került, hogy a WAM az első támogatás nyújtásakor, csak úgy mint a kapcsolódó kérelem benyújtásának időpontjában, az 1994-es éves beszámolója alapján megfelelt a közép vállalkozás fogalom-meghatározásának – amelyet az 1992-es KKV-knak nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások<sup>(1)</sup> 2.2 pontja alatt határoztak meg – azon az alapon, hogy 163 személyt foglalkoztatott, éves forgalma 16,8 millió EUR, illetve mérlegfőösszege 20,1 millió EUR volt, és két olyan vállalkozás tulajdonában állt, amelyek megfeleltek a KKV-k fogalom-meghatározásának. Ezzel szemben az olasz hatóságok egyetértenek azzal, hogy a WAM 1998. óta már nem KKV, így tehát a második támogatás jóváhagyásának időpontjában (2000) sem volt az.
- (61) Az első finanszírozással kapcsolatban a Bizottságnak az eljárás megnyitásáig az egyedi támogatásról lényeges új elemet a tudomására jutottakhoz képest nem tártak fel, kivéve azt a tényt, hogy a kölcsönt több részletben bocsátották a kedvezményezett részére, amelyek tekintetében a türelmi idő nulla és 2 év között mozoghatott. Úgy tűnik az eredeti szerződés nem írt elő a kamatláb felülvizsgálatával kapcsolatos rendelkezést. E támogatás teljes visszafizetését 2004 áprilisában be kellett volna fejezni.
- (62) Ami a WAM-nak 2000-ben jóváhagyott második kölcsönt illeti, az olasz hatóságok 2003.7.25-i,

A/35269 levelükben tisztázták az eljárás megnyitása után, hogy a tényleges teljes összeg 3 603 574 689 ITL (1 861 091,01 EUR) volt, az 1 940 579 808 ITL (kb. 1 millió EUR) helyett, amelyről a 2002.5.21-i, A/33699 levelükben előzőleg nyilatkoztak, illetve amely az eljárás kezdeményező határozatban említésre került, mivel ez utóbbi a kölcsönnek csak arról a részéről tett említést, amelyet a levél megírásának időpontjában kifizettek, függetlenül a teljes megadott támogatási összegtől.

- (63) Ténylegesen ezt követően a támogatásnak még két részletét fizették ki. Nevezetesen az utolsót, 248 091,01 EUR összegben 2003.1.29-én fizették ki, miközben a Bizottság 2003.1.21-én hozta meg határozatát az eljárás kezdeményezéséről és a Bizottság levele, amelyben értesíti Olaszországot a megnyitásról 2003.1.24-i keltezésű. E kölcsön nyújtásának feltételei ugyanazok, mint az első kölcsöné, mivel mindkettőt ugyanúgy a 394/81 törvény alapján hagyták jóvá. A szóban forgó kölcsön teljes összegének odaítéléséről 2000.11.9-én határoztak és erről a szerződést 2000.12.20-án írták alá.
- (64) Az alábbiakban megismétlésre kerül a kérdéses támogatás esetében figyelembe vett támogatható költségek jegyzéke, amelyet az A/35269 levélhez mellékelve továbbított az olasz kormány.

| Támogatható költségek                               | Nyújtott kölcsön<br>(ezer EUR) |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------|
| <b>ÁLLANDÓ SZERVEZETI STRUKTÚRA</b>                 |                                |
| Helyiségek, járművek bérleti díja és felszerelése   | 331,27                         |
| Működési költségek (működtetés, áruk és személyzet) | 973,50                         |
| Áruminta                                            | 0,87                           |
| Képzés                                              | 25,24                          |
| Tanácsadói szolgáltatások                           | 30,29                          |
| <b>1. részösszeg</b>                                | <b>1 361,17</b>                |
| <b>ÉRTÉKESÍTÉSÖSZTÖNZÉS</b>                         |                                |
| Áruk raktározása                                    | 353,39                         |
| Vásárok és kiállítások                              | 6,37                           |
| Reklám                                              | 42,74                          |
| Személyzet utazásai                                 | 94,84                          |
| Vevők utazásai Olaszországba                        | 2,59                           |
| <b>2. részösszeg</b>                                | <b>499,92</b>                  |
| <b>Összesen</b>                                     | <b>1 861,09</b>                |

<sup>(1)</sup> Ld. 6. lábjegyzetet.

- (65) Továbbá a 2004.1.14-i, A/30263 levélhez csatolt dokumentumokból következik, hogy a szóban forgó programot a WAM SpA-nak és az általa 100 %-ban ellenőrzött helyi vállalatnak, a „Wam Bulk Handling Machinery Shangai Co Ltd-nek” közösen kellett megvalósítania.
- (66) Támogatható költségnek a következőket tekintették: összesen 7 500 m<sup>2</sup> alapterületen helyiségek bérletét iroda, raktározás, bemutatóterem és technikai segítségnyújtásra szolgáló műhely céljából, 3 gépjármű megvásárlását, bérletét vagy lízingelését, személyzetet az anyavállalatnál és külföldön (nevezetesen 1 értékesítési vezető, 6 technikus).
- (67) Az egyedi kölcsön esetében alkalmazott kamatláb 2,32 %, azaz a támogatás nyújtásakor hatályos 5,8 %-os referencia-kamatláb 40 %-a. Úgy tűnik a szerződésben a kölcsön időtartama alatt a kamatláb változtatását ismételtelen nem irányozták elő. Azt több részletben kifizették a kedvezményezettnek, úgy, hogy a türelmi idő nulla és 2 év között mozgott.
- (68) A visszafizetést illetően, az Olaszország által szolgáltatott adatokból az következik, hogy 2003. február 20-án a két év türelmi idő letelt, amely során a kedvezményezett csak a neki már kifizetett kölcsön részleteinek kamatait fizette. 2003. augusztus 20-án az 5 éves visszafizetési időszak megkezdődött, amely során a visszafizetés lineáris alapon, egyenlő féléves részletekben történik, a kamat a fennmaradó összeg után fizetendő. A tervezett visszafizetésnek következésképpen 2008 februárjában kell befejeződnie.
- (69) A kamatlábnak a visszafizetési időtartam alatt való mérséklése tekintetében az olasz hatóságok azzal érvelnek, hogy az ilyen csökkentést lehetővé tevő általános szabályok valóban léteznek az olasz jogi kereteken belül. Mindazonáltal a 2000.3.31-i miniszteri rendelet (Decreto Ministeriale), amely az egyetlen e célra nyújtott jogalap, csak a 394/81 és 304/1990 törvények által finanszírozott kezdeményezésekre alkalmazható, és következésképpen nagyon szelektívnek tűnik. Továbbá nem nyújtottak arra vonatkozóan bizonyítékot, hogy a kamatláb mérséklése ténylegesen megtörtént volna a szóban forgó támogatás tekintetében. Végül azt csupán a WAM-nak nyújtott első kölcsönre lehetett volna alkalmazni, mivel az csak a hatályba lépése időpontjában létező finanszírozásra volt alkalmazható, míg ebben az időpontban a WAM SpA-nak a második támogatást még nem ítélték oda.
- (70) Mindkét támogatás tekintetében az olasz hatóságok azt állítják, hogy a kölcsönök nyújtása előtt kért kötelező bankgarancia költségét a támogatás összegéből le kell vonni. A Bizottság megjegyzi, hogy először is az ilyen garanciát, vagy annak megfelelőjét, általános esetben a piacgazdasági befektető elve szerint kölcsönöket nyújtó magán-hitelintézet is kérte volna, és másodszor a szerződésben mellékelt részletezés -A- pontjából következik, hogy ugyanazon program tekintetében a támogatás átfedése nem megengedett, kivéve a garanciával kapcsolatos támogatást, amely következésképpen önmagában támogathatónak tekinthető.
- (71) A WAM EU-n belül és kívül irányuló exportkontingensei tekintetében a következő adatokat továbbították:

| Év    | Export az EU-n belül | Export az EU-n kívül | Összes export |
|-------|----------------------|----------------------|---------------|
| 1995. | 10 237 196           | 4 477 951            | 14 715 147    |
| 1996. | 9 338 640            | 5 592 122            | 14 930 762    |
| 1997. | 9 974 814            | 5 813 442            | 15 788 256    |
| 1998. | 10 780 161           | 5 346 514            | 16 126 675    |
| 1999. | 11 885 473           | 5 276 525            | 17 161 998    |

- (72) Az olasz hatóságok közölték, hogy a fent említett összes exportra vonatkozó adatok a WAM teljes éves forgalmának 52–57,5 %-át jelentik.
- (73) Végül az olasz hatóságok elismerik, hogy egyik vizsgált támogatásra sem vonatkozik a 69/2001/EK, vagy a 70/2001/EK rendelet, de azon az állásponton vannak, hogy a közösségi vállalkozásoknak nyújtott ösztönzők, amelyeket az EU-n kívül végrehajtandó programok támogatására szánnak, nem tartoznak a EK-Szerződés 87. cikkének hatálya alá.

## VI. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

### Az EK-Szerződés 87. cikk (1) bekezdése értelmében a támogatás jelenléte

- (74) Az EK-Szerződés 87. cikk (1) bekezdése megállapítja, hogy „a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

(75) A vizsgált támogatások közfinanszírozás útján, egyedi vállalkozásnak, név szerint a WAM SpA-nak nyújtott kedvezményes kölcsönök formájában valósultak meg. Ezek a hozzájárulások javították a támogatás kedvezményezettjének pénzügyi helyzetét. A tagállamok közötti kereskedelem befolyásolásának lehetőségével kapcsolatosan az Európai Bíróság rámutatott<sup>(12)</sup>, hogy még abban az esetben is, ha a támogatás célja az EU-n kívüli export, a támogatás érintheti a Közösségen belüli kereskedelmet. Továbbá, tekintettel azon piacok kölcsönös összefüggésére, amelyeken a Közösség vállalkozásai működnek, lehetséges, hogy az ilyen támogatás torzítsa a versenyt a Közösségen belül.

(76) A WAM SpA-nak világszerte vannak leányvállalatai. Többen közülük szinte az összes EU tagállam valamelyikében, például Franciaországban, Hollandiában, Finnországban, Nagy-Britanniában, Dániában, Belgiumban és Németországban rendelkeznek székhellyel. A panaszos nevezetesen kiemelte, hogy a WAM SpA egyesült királyságbeli és írországi leányvállalatával, a „WAM Engineering Ltd”-del áll nagyon komoly versenyben a Közösségen belüli piacon, és, hogy sok megrendelést veszít el az olasz társaság javára. Továbbá, a közösségi vállalkozások közötti kifelé irányuló versennyel kapcsolatban kiderült, hogy a második támogatás által finanszírozott programot, amely célja a Kínába való kereskedelmi behatolás támogatása, a WAM SpA-nak és az általa 100 %-ban ellenőrzött helyi vállalatnak, a „Wam Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd”-nek, közösen kellett megvalósítania.

(77) Az EB ítélkezési gyakorlata szerint, még ha a kedvezményezett az EU-n, az EGT-n és a csatlakozó országokon kívül exportálja is majdnem a teljes termelését, mindazonáltal az export tevékenységek támogatása érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(78) A szóban forgó ügyben megállapítást nyert továbbá, hogy a külföldi értékesítések 1995. és 1999. között a WAM SpA teljes éves forgalmának 52–57,5 %-át jelentették, amelyek kétharmada az EU-n belül irányult (tényleges számokban körülbelül 10 millió EUR, 5 millió EUR-val szemben).

(79) Ezért attól a tényről függetlenül, hogy a vizsgált támogatás az EU más tagállamaiba irányuló, vagy az EU-n kívül irányuló exportot támogat-e, az képes a tagállamok

közötti kereskedelmet befolyásolni, és ezért vonatkozik rá a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése.

### A támogatás jogszerűsége

(80) Az olasz hatóságok 1999.10.11-i (A/37761) levelükben kijelentették, hogy a WAM SpA-nak nyújtott támogatás jogalapját, amelyet az 1981. július 29-i, 394 törvény képez, a Bizottságnak, illetve a szubvenciók és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás (WTO-GATT 1994)<sup>(13)</sup> 25. cikke alapján a WTO-nak bejelentették.

(81) A Bizottság megjegyzi, hogy bejelentés alatt az olasz hatóságok, legalábbis a hatodik jelentés óta (1996), az EU-beli állami támogatásokról szóló éves beszámoló keretében a Bizottságnak továbbított támogatási ütemtervben szerepeltetett néhány, a programmal kapcsolatos összegzett adatot értik. Ez nem tekinthető a EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdésének megfelelőnek, amely megállapítja, hogy „a Bizottságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról”.

(82) A Bizottság szintén tájékozódott a program létezéséről a tagállamokban létező, EU-n kívül irányuló külföldi közvetlen befektetések nemzeti támogatási programjairól készülő felmérése keretei közt.

(83) Miután azt a Bizottságnak előzetesen nem jelentették be, az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal való összeegyeztethetősége tekintetében, a fent említett támogatási programot a EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdését sértő módon hajtották végre. Következésképpen az jogszerűtlen. Mivel a WAM-nak nyújtott támogatást e programnak megfelelően nyújtották, ezért az szintén jogszerűtlen.

### A támogatás összeegyeztethetősége az EK-Szerződés 87. cikkével

(84) Amennyiben a szóban forgó támogatási intézkedések a Szerződés 87. cikk (1) bekezdésének rendelkezése alá esnek, értékelni kell azokat, annak érdekében, hogy igazolható legyen, a Közösség vonatkozó állami támogatási szabályai alapján élvezhetnek-e bármilyen mentességet.

<sup>(12)</sup> A 142/87 sz. Belgium kontra Bizottság, ún. „Tubemeuse” ügyben 1990. március 21-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-959. o.).

<sup>(13)</sup> Többoldalú kereskedelmi tárgyalások Uruguay-i Fordulója (1986–1994) – 1. melléklet – 1A melléklet – A szubvenciókról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás (WTO-GATT 1994) HL L 336., 1994.12.23., 156–183. o.).

*Ami a WAM-nak jóváhagyott első támogatást illeti*

- (85) Az olasz kormány bizonyítékot mutatott be arra vonatkozóan, hogy az első támogatás nyújtásának időpontjában (1995) a WAM teljesítette a 96/280/EK bizottsági ajánlásban <sup>(14)</sup> előírt követelményeket, amelyek alapján KKV-nak volt tekinthető. Ezt részletesebben kifejtve a WAM közép vállalkozás volt, mivel 163 embert foglalkoztatott, éves forgalma 16,8 m EUR, illetve mérlegfőösszege 20,1 m EUR volt. Végül két pénzügyi holding társaság ellenőrzése alatt állt, amelyek a fent említett ajánlás alapján maguk is KKV-k voltak.
- (86) Amennyiben a feltételezett jogszerűtlen támogatás értékelését a Bizottság a támogatás nyújtásának időpontjában hatályos szabályokra alapozza <sup>(15)</sup>, meg kell vizsgálni, hogy az 1995-ben a WAM-nak nyújtott támogatás megfelel-e az 1992-es KKV-kra vonatkozó iránymutatásoknak <sup>(16)</sup>, amelyek az egyedi támogatás nyújtásának időpontjában hatályban voltak.
- (87) Mivel a WAM SpA az első támogatás időpontjában úgy tekinthető, mint a KKV-k körének a közepes méretű végéhez tartozó vállalkozás, emlékeztetni kell arra, hogy az 1992-es KKV-knak nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások előírása szerint, akár a befektetési támogatások is, amennyiben nem támogatott területeken, a közepes méretű társaságok rendelkezésére állnak, nem csupán a verseny torzításának veszélyét vonják maguk után, de ugyancsak kevésbé ösztönzik a kisebb KKV-kat a hátrányos helyzetben lévő területeken való befektetésre. Ugyancsak megállapítják, hogy míg az ilyen ellentmondó hatás kockázata csekély lehet nagyon kis társaságok esetében, ez nyilvánvalóan nő, ahogy a társaság nagyobbá válik.
- (88) Továbbá a WAM-nak 1995-ben jóváhagyott támogatást nem a termelési befektetésekre, illetve nem bármely más, az 1992-es KKV-kra vonatkozó iránymutatásokban meghatározott elfogadható célokra, nevezetesen a nemzeti támogatott területeken belüli vagy kívüli általános befektetések támogatására, környezetvédelmi befektetések támogatására, kutatás és fejlesztés, illetve képzés vagy ismeretek terjesztésének támogatására szánják; egyetlen kivételt képez a KKV-k javát szolgáló úgynevezett kedvezményes támogatás, amelyre a tanácsadók által nyújtott segítség, a piackutatások, valamint a vásárokon és kiállításokon való részvétel lehet jogosult.
- (89) Következésképpen a Bizottság azon a véleményen van, hogy a külföldi állandó szervezeti struktúra létrehozását
- célzó támogatható költségek nagyobb része, amelyet az olasz kormány figyelembe vett 1995-ben a WAM-nak nyújtott első kedvezményes kölcsön nyújtásakor, nevezetesen a helyiségek bérleti díja (81,21 millió ITL kölcsön), biztosítás és kapcsolódó szolgáltatások, valamint egyéb működési költségek, mint a személyzet, az említett helyiségek bútorai és berendezései (10,82+30,55+556,94 millió ITL kölcsön), olyan költségek, amelyeket a vállalatnak önállóan kell viselnie; hasonlóképpen ilyenek az áruminta és az eladás utáni segítségnyújtás alkatrészeinek kiadásai (38,23 millió ITL kölcsön). Ugyanígy módon, az értékesítésösztönzés, az áruk raktározási költségeinek (456,28 millió ITL), valamint a reklám (94,39 m ITL) és a személyzet, illetve vállalkozó utazási (7,52 m ITL) kiadásainak támogatására szánt támogatható költségek tekintetében azok, a Bizottság véleménye szerint, nem felelnek meg a KKV-kra vonatkozó iránymutatásoknak, mivel nem tekinthetők induló beruházásnak.
- (90) A Bizottság nézete szerint mindezek a költségek semmiképpen sem tekinthetők termelési befektetésnek; következésképpen e tételek támogatása működési támogatásnak kell, hogy minősüljön.
- (91) Továbbá a Bizottság azon a nézeten van, hogy minden fent említett költséget exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatásának kell minősíteni, abban az értelemben, miszerint azok egy forgalmazási hálózat kialakításával és működtetésével, vagy más export tevékenységgel összefüggésben felmerülő folyó kiadásokkal közvetlen kapcsolatban állnak. Ezért ezt a támogatást nem lehet a külföldi közvetlen befektetésekkel kapcsolatosnak tekinteni.
- (92) Ez nem csupán a kölcsön nyújtásánál figyelembe vett és a 37. pont alatti táblázatban kiemelt, illetve a fenti 89. pont alatt felsorolt tényleges költségek elemzéséből következik, hanem ráadásul megerősíti a kölcsön szerződés célkitűzése, amely egy kereskedelmi behatolási program támogatása, valamint a támogatás finanszírozására felhasznált alap célja, amely az Európai Közösségeken kívül megvalósítandó kereskedelmi behatolási programok tekintetében az exportáló vállalkozások támogatása.
- (93) Ezzel szemben a tanácsadói szolgáltatásokra (29,43 m ITL) és a piackutatásra (40,95 m ITL) nyújtott támogatás mentességre jogosult lehet, amennyiben azokat külső tanácsadók végezték el, azon az alapon, hogy a WAM KKV volt, valamint a vásárokon és kiállításokon való részvétel (12,19 m ITL) támogatása is, az 1992-es iránymutatások, és különösen a 4.3 pont „támogatás tanácsadói segítségre, képzésre és az ismeretek terjesztésére”, illetve a 4.5 pont „támogatás egyéb célra” alapján.

<sup>(14)</sup> A kis- és közép vállalkozások meghatározásáról szóló 1996. április 3-i, 96/280/EK bizottsági ajánlás (HL L 107., 1996.4.30., 4. o.).

<sup>(15)</sup> Lásd a jogszerűtlen állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közleményt (HL C 119., 2002.5.22., 22. o.).

<sup>(16)</sup> Lásd 6. lábjegyzet.

(94) A Bizottság régóta elismeri, hogy nem minden támogatás képes megfigyelhető hatással lenni a tagállamok közötti kereskedelemre. Ezt az elméletet először a „de minimis” szabály határozta meg, ahogyan azt az 1992-es KKV-kra vonatkozó iránymutatások<sup>(17)</sup> tartalmazzák. A későbbiekben az állami támogatásokra vonatkozó „de minimis” szabályról szóló bizottsági közleményben<sup>(18)</sup> újra fogalmazták, és végül az EK-Szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet<sup>(19)</sup> 2. cikkében megerősítették, amely alapján a 69/2001/EK bizottsági rendeletet<sup>(20)</sup> elfogadták.

(95) A Bizottság azt is elismeri, hogy az első támogatás nyújtásakor hatályos 1992-es „de minimis” szabály megfogalmazása nem zárta ki kifejezetten az exporttámogatást; következésképpen 50 000 ECU (jelenleg EUR) összegű támogatást elfogadhatónak lehet tekinteni, még a vizsgálat tárgyát képező támogatás nyújtásánál figyelembe vett támogatható költségek tekintetében is, amennyiben a WAM SpA nem részesült bármilyen más „de minimis” formájú támogatásban a vonatkozó három éves időszakon belül, amit az olasz hatóságok megerősítettek.

(96) Ezen felül a jogszerűtlen állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közlemény<sup>(21)</sup> utolsó albekezdése fényében, ha egy határozat időpontjában az iránymutatások helyébe rendelet lépett, a Bizottság úgy véli, hogy a rendeletben meghatározott szabályok alkalmazandók, amennyiben azok kedvezőbbek mint az iránymutatások szabályai<sup>(22)</sup>.

(97) Így a szóban forgó támogatásról további értékelést kell készíteni mind az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 2001. január 12-i, 70/2001/EK bizottsági rendelet<sup>(23)</sup>, mind a 69/2001/EK<sup>(24)</sup> („de minimis”) bizottsági rendelet fényében.

(98) A 70/2001/EK rendelet egyértelműen előírja az 1. cikk (2) bekezdés b) pontja alatt, hogy az az exporttal kapcsos-

latos tevékenységekre nem alkalmazható<sup>(25)</sup>. Következésképpen az e határozat 89. pontja alatt felsorolt kiadások egyike sem tekinthető annak megfelelőnek.

(99) Hasonlóképpen az exportra nyújtott támogatás is a 69/2001/EK rendelet alkalmazási körén kívül esik.

#### *Ami a WAM-nak nyújtott második támogatást illeti*

(100) A második támogatás jóváhagyásának időpontjában, 2000-ben, a WAM nagyvállalkozás volt, amit az olasz hatóságok maguk is beismertek. Továbbá nem támogattott területen volt található.

(101) A Bizottságnak még egyszer értékelnie kellett a kérdéses támogatást a támogatás jóváhagyásának időpontjában hatályos szabályok alapján. Ezen az alapon, és mivel a WAM SpA már nem volt KKV, sem az 1996-os kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások<sup>(26)</sup>, sem a jelenleg is hatályos, 1998-as regionális támogatásokról szóló iránymutatás<sup>(27)</sup>, nem alkalmazhatók a szóban forgó támogatásra.

(102) Az A/35269 levélhez mellékelten benyújtott, az e határozat 37. pontja alatti táblázatban kiemelt támogatható költségekről elvégzett elemzés alapján a Bizottság azt a nézetet vallja, hogy csak a képzési költségek (1,8 millió EUR teljes költségből 25 240 EUR) esetében lehet a kivételt megadni, az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló 68/2001/EK bizottsági rendelet<sup>(28)</sup> értelmében, függetlenül attól, hogy azokat a 4. cikk (2) bekezdése (szakképzés) vagy (3) bekezdése (általános képzés) alapján értékeli, mivel az alkalmazott támogatási intenzitás tekintetében mindkettőnek megfelelnek.

(103) A kérdéses támogatás úgy tűnik, nem mozdít elő bármely más, a Szerződés 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti horizontális közösségi célkitűzést, mint például a kutatást és fejlesztést, a foglalkoztatást, a környezetvédelmet vagy a megmentést, illetve szerkezetátalakítást, a vonatkozó iránymutatások, keretszabályok és rendeletek értelmében.

<sup>(17)</sup> Lásd a 6. lábjegyzetet.

<sup>(18)</sup> HL C 68., 1996.3.6., 9. o.

<sup>(19)</sup> HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

<sup>(20)</sup> Lásd az 5. lábjegyzetet.

<sup>(21)</sup> Lásd a 3. lábjegyzetet.

<sup>(22)</sup> Lásd a 4. lábjegyzetet.

<sup>(23)</sup> Lásd a 7. lábjegyzetet.

<sup>(24)</sup> Lásd az 5. lábjegyzetet.

<sup>(25)</sup> A 70/2001/EK rendelet megfogalmazásában az „exporttal kapcsolatos tevékenységekhez nyújtott támogatás” alatt az értékesítési hálózat létesítésének és működtetésének, vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadások támogatása értendő, valamint az exportált mennyiségekkel közvetlenül kapcsolatos támogatás.

<sup>(26)</sup> HL C 213., 1996.7.23., 4. o.

<sup>(27)</sup> HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

<sup>(28)</sup> HL L 10, 2001.1.13., 20. o.

- (104) A Bizottság véleménye szerint a helyiségek bérletéből és berendezéséből, gépjárművek beszerzéséből keletkezett költségek, az áruminták, valamint az áruk raktározásának, a reklám, a hazai személyzet külföldi, illetve a külföldi vevők olaszországi utazásainak költségei szigorúan a forgalmazási hálózat kialakításával és működtetésével, vagy az export tevékenységgel összefüggésben felmerülő folyó kiadásokkal kapcsolatosak.
- (105) Továbbá a vonatkozó „de minimis” szabályoknak való megfelelést is értékelni kell. Az egyedi támogatás nyújtásának időpontjában az 1996-os állami támogatásokra vonatkozó „de minimis” szabályról szóló bizottsági közlemény<sup>(29)</sup> volt hatályban. Ez egyértelműen előírja az exporttámogatás kizárását az alkalmazási köréből.
- (106) A Bizottság azon a nézeten van, hogy a fenti 104. pont alatt felsorolt költségeket exporttal kapcsolatos tevékenységeknek nyújtott támogatásnak kell minősíteni és hangsúlyozza, hogy különösen a külföldi, technikai segítséget nyújtó műhely helyiségének és az értékesítési vezetőből, vezérigazgatóból, 4 titkárból és 6 technikusból álló személyzetének nyújtott támogatás, nehezen tűnhet nem eladási tevékenységgel összefüggőnek.
- (107) Továbbá meg kell jegyezni, hogy az egyedi programot a WAM SpA-nak, az általa 100 %-ban ellenőrzött, Wam Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd nevű, a WAM SpA-nak az egyedi piacon már megalapozott jelenlétét tanúsító helyi vállalattal közösen kellett megvalósítania.
- (108) Ezen felül, ugyanazt a megfogalmazást, amely e határozat 92. pontja alatt megismétlésre került, és amely a WAM SpA-nak nyújtott első támogatást kereskedelmi behatolási programok ösztönzőjének minősíti, ugyancsak használták, amikor kidolgozták a vizsgálat tárgyát képező támogatás keretében a kölcsön nyújtásáról szóló szerződést.
- (109) Ezen kívül a fenti 96. pont fényében a vizsgálat tárgyát képező támogatásról további értékelést kell készíteni, a 2001-es „de minimis” szabály, azaz a 69/2001/EK bizottsági rendelet<sup>(30)</sup> fényében.
- (110) Mindkét vonatkozó „de minimis” szabály kifejezetten kizárja az alkalmazási köréből az export támogatását<sup>(31)</sup>. Így, még ha a WAM nem is részesült más „de minimis”

támogatásban a vonatkozó három éves időszak alatt, a „de minimis” küszöb nem alkalmazható a vizsgálat tárgyát képező támogatásra.

## VII. ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

- (111) A Bizottság megjegyzi, hogy az EK-Szerződés 87. cikk (2) bekezdésének a)–c) pontjában<sup>(32)</sup> előírt mentességek nem alkalmazhatók a szóban forgó támogatásokra, mivel azok nem szolgálnak az azon cikkben felsorolt célkitűzések egyikére sem, és az olasz kormány sem érvelt amellett, hogy ilyen eset állna fenn.
- (112) A vizsgálat tárgyát képező támogatásokat nem valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére, illetve nem a kultúra vagy a kulturális örökség megőrzésének előmozdítására szánják. A Bizottság ezért úgy véli, hogy sem az EK-Szerződés 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja<sup>(33)</sup>, sem annak 87. cikk (3) bekezdésének d) pontja<sup>(34)</sup> nem alkalmazható a vizsgálat tárgyát képező támogatásokra.

## VIII. KÖVETKEZTETÉS

- (113) A WAM SpA-nak nyújtott mindkét támogatást a Bizottságnak való előzetes bejelentés nélkül hajtották végre. Ezért a Bizottság sajnálatára, miután e támogatásokat az EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdését megsértve hajtották végre, azokat a kedvezményezettnek jogszerűtlenül nyújtották.
- (114) A WAM SpA-nak 1995-ben nyújtott támogatás az 50 000 EUR küszöbértéket meghaladó mértékben, kivéve a kölcsön azon részét, amelyet a tanácsadói szolgáltatások, piackutatások, illetve a vásárokon és kiállításokon való részvétel költségeinek tekintetében nyújtottak, összegegyeztetetlen a közös piaccal.

<sup>(29)</sup> Lásd a 18. lábjegyzetet.

<sup>(30)</sup> Lásd az 5. lábjegyzetet.

<sup>(31)</sup> Az „export támogatásokat” már az 1996-os „de minimis” közlemény meghatározta, mint „bármely az exportált tevékenységgel, az értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével, illetve az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal közvetlenül kapcsolatos támogatásokat”. Ez a 69/2001/EK bizottsági rendelet 1. cikk b) pontja alatt, majdnem változatlan formában megismétlésre került.

<sup>(32)</sup> A 87. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a közös piaccal a következő támogatások egyeztetetők össze: a) a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás, feltéve, hogy azt a termék származásán alapuló megkülönböztetés nélkül nyújtják; b) a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatás; c) a Németországi Szövetségi Köztársaság felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtott támogatás ...

<sup>(33)</sup> „Valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás”.

<sup>(34)</sup> „A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az a Közösségen belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben”.

- (115) Az egyedi támogatás teljes támogatási egyenértékét illetően számításba lett véve, hogy a kölcsönt több részletben (a szóban forgó esetben 3 részletben 1996.4.24-től 1998.4.24-ig) bocsátották a kedvezményezett rendelkezésére és, hogy a türelmi idő következtéséppen nulla és 2 év között mozgott. A kamatláb (4,4 %), amelyet a kölcsön szerződésben, a kölcsön nyújtásának időpontjában hatályos, a Bizottság által időszakosan rögzített referencia-kamatlábra <sup>(35)</sup> (11,35 %) tekintettel írtak elő, figyelembe lett véve. Ez 104 313,20 EUR, 1996.4.24-i dátumra kiszámított (arra a dátumra, amelyen a kölcsön első részletét kifizették a WAM-nak) támogatástartalmat eredményezett.
- (116) Mivel a szóban forgó kölcsön egy része e határozat 93. pontjának meghatározása szerint összeegyeztethetőnek tekinthető, azt le kell vonni a támogatási összetevőből, illetve az 1996.4.24-i dátumra kiszámított támogatástartalom kiszámításának azt tükröznie kell. Miután lehetetlen az összefüggést kimutatni a kölcsön adott részlete és az egyes egyedi költségek között, ugyanazt a százalékot alkalmazták az 1996.4.24-i dátumra kiszámított teljes támogatástartalomra, mint amit az összeegyeztethető tételek képviselnek a teljes kölcsönhöz viszonyítva (1 358,51 millió ITL-ből 82,57 millió ITL, azaz 6 %). Mivel 104 313,20 EUR 6 %-a 6 258,79 EUR, így a támogatás összeegyeztethetetlen része az 1996.4.24-i dátumra kiszámított támogatástartalomról 98 054,41 EUR részt tesz ki, amely meghaladja az 50 000 EUR értékküszöböt.
- (117) A WAM SpA-nak 2000-ben nyújtott támogatás, a képzési tevékenységek támogatását szolgáló, 25 240 EUR összeget kitevő részt kivéve, összeegyeztethetetlen a közös piaccal.
- (118) Ebben az esetben a kölcsönt 2001.2.12-től 2003.1.29-ig öt részletben bocsátották a WAM SpA rendelkezésére; következtéséppen, mint az első támogatás esetében, a türelmi idő szintén nulla és 2 év között mozog. Hasonlóképpen, a kölcsön szerződésben a Bizottság által időszakosan rögzített, a szóban forgó kölcsön nyújtásának időpontjában hatályos referencia-kamatlábbal (5,70 %) kapcsolatosan meghatározott kamatlábat (2,32 %) a Bizottság figyelembe vette a támogatástartalom kiszámításánál. A teljes visszafizetés, beleértve a tőkét és a kamatokat, várhatóan 2008-ban fejeződik be. Következtéséppen a vizsgálat tárgyát képező teljes kölcsön támogatási összetevőjének 2001.2.24-i dátumra kiszámított támogatástartalma (arra a dátumra, amelyen az egyedi kölcsön első részletét a WAM SpA rendelkezésére bocsátották) 180 203,70 EUR lehet, amennyiben a visszafizetések az ütemterv szerint történnek.
- (119) Azon a napon, amelyen e határozatot várhatóan elfogadják (2004.5.19.), a kölcsön Bizottság által kiszámított haszna 106 366,60 EUR.
- (120) A kölcsön összeegyeztethető részére vonatkozóan, az első kölcsönnél alkalmazott levezetést kell itt is alkalmazni. Ezért a kölcsön összeegyeztethető részének az egészhez viszonyított százalékát, amely 1,35 %-os rátát eredményez, le kell vonni a támogatás támogatástartalmából. Ennek eredményeképpen a második támogatás támogatástartalmát, a végleges határozat elfogadásának időpontjában 104 930,65 EUR összegben számították ki (106 366,60 – 1 435,95).
- (121) Miután az egyedi támogatás exporttal kapcsolatos tevékenységeknek nyújtott támogatásnak minősül, sem az 1996-os „de minimis” szabály <sup>(36)</sup>, sem a 2001-es „de minimis” rendelet <sup>(37)</sup> nem alkalmazható rá.
- (122) Az EK-Szerződés 87. cikkével összhangban a Bizottság állandósult gyakorlata, hogy az olyan támogatás kedvezményezettjétől, amelyet szintén az EK-Szerződés 87. cikke alapján jogszerűtlenül nyújtottak és amely a Szerződéssel összeegyeztethetetlen, követelje a támogatás behajtását, amennyiben a támogatás nem tartozik a „de minimis” szabályok alá. Ezt a gyakorlatot a 659/1999/EK tanácsi rendelet 14. cikke megerősítette.
- (123) A 659/1999/EK tanácsi rendelet 14. cikk (2) bekezdése fényében a behajtási határozat szerint behajtandó támogatásnak a Bizottság által rögzített megfelelő kamatlábon számított kamatot is tartalmaznia kell. A kamatot attól a naptól kell megfizetni, hogy a jogszerűtlen támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, a behajtás napjáig.
- (124) A kamatláb alkalmazásának módját a jogszerűtlenül nyújtott támogatás behajtásakor alkalmazandó kamatlábakról szóló bizottsági közlemény <sup>(38)</sup> határozza meg.
- (125) A Bizottság emlékeztet arra, hogy e határozat nem érinti a WAM-nak nyújtott állami támogatás jogalapját képező 394/81 törvény által képviselt nemzeti keretrendszer összeegyeztethetőségét, amely törvény tekintetében a Bizottság az Elsőfokú Bíróság ítélezési gyakorlatának <sup>(39)</sup> megfelelően ezen esetben nem találta szükségesnek az eljárás megnyitását. Mindazonáltal nem zárja ki, hogy ezt megtegye egy későbbi szakaszban,

<sup>(36)</sup> Lásd a 18. lábjegyzetet.

<sup>(37)</sup> Lásd az 5. lábjegyzetet.

<sup>(38)</sup> HL C 110., 2003.5.8., 21. o.

<sup>(39)</sup> Lásd a T-92/00. és T-103/00. sz. Diputación Foral de Álava kontra Bizottság (ún. „Ramondín”) ügyekben 2002.3.6-án hozott ítéletet (EBHT 2002., II-1385. o.).

<sup>(35)</sup> Az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában közzétett referencia-kamatláb.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 394/81 törvény értelmében a WAM SpA-nak nyújtott támogatások az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá esnek.

Mivel az említett támogatások a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megsértésével előzetesen nem jelentették be a Bizottságnak, a támogatások jogszerűtlenek.

2. cikk

(1) Jogszerűtlen az Olaszország által a WAM SpA-nak 1996. április 24-től kezdődően nyújtott 104 313,20 eurót kitevő kamattámogatásnak az a része, amely az 1992-es „de minimis” rendeletben<sup>(40)</sup> meghatározott 50 000 eurós küszöböt túllépi, kivéve a tanácsadói szolgáltatások, vásárokon és kiállításokon való részvétel, illetve a piackutatások címen támogatható költségeinek tulajdonítható, 6 258,79 eurót kitevő részt.

Olaszország minden szükséges intézkedést megtesz az ezt túllépő, 48 054,95 EUR-val egyenlő összeg behajtására a kedvezményezettől.

(2) Jogszerűtlen az Olaszország által a WAM SpA-nak 2000. november 9-től kezdődően nyújtott 106 366,60 eurót kitevő kamattámogatásnak, kivéve a képzési intézkedések címen támogatható 1 435,95 eurós összeget kitevő részt.

Olaszország minden szükséges intézkedést megtesz az így kapott 104 930,65 eurót kitevő összeg behajtására.

(3) A fenti 1. és 2. bekezdésben említett támogatások behajtását haladék nélkül és a nemzeti jog értelmében lefolytatható eljárásnak megfelelően végre kell hajtani, amennyiben ezek lehetővé teszik e határozat azonnali és hatályos végrehajtását.

A behajtandó összegek a tényleges behajtásukig terjedő teljes időszak alatt kamatoznak, a következő időpontoktól kezdődően:

- a) a fenti (1) bekezdésben említett támogatás tekintetében 1996.4.24-től, illetve
- b) a fenti (2) bekezdésben említett támogatás tekintetében, e határozat keltétől.

3. cikk

(1) Olaszország tartózkodik bármilyen további támogatás kedvezményes kölcsön formájában való nyújtásától a WAM SpA-nak, a fenti 2. cikk (2) bekezdésében említett, az e határozat által érintett intézkedésen keresztül, oly módon, hogy vagy a kölcsön azonnali visszafizetésére szólít fel, vagy – e határozat napjától fogva – a kölcsön kamatlábát a Bizottság által rögzített, a kölcsön nyújtásának időpontjában alkalmazott és a regionális támogatás támogatástartalmának kiszámításához használt referencia-kamatlábhoz igazítja.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett kamatlábát kamatos kamattal kell alkalmazni a 2. cikk (3) bekezdés második albekezdés a) és b) pontjában említett teljes időszak alatt.

4. cikk

Olaszország az e határozat kiértesítését követő két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a megfelelés érdekében tett intézkedésekről. Ezt az információt az e határozat I. mellékletében csatolt kérdőív felhasználásával fogja benyújtani.

5. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2004. május 19-én.

a Bizottság részéről

Mario MONTI

a Bizottság tagja

<sup>(40)</sup> Lásd a 6. lábjegyzetet.

## MELLÉKLET

## Információ a C(2004) 1812 bizottsági határozat végrehajtásával kapcsolatban

## 1. A behajtandó összeg kiszámítása

- 1.1 Kérjük, adja meg az alábbi adatokat a kedvezményezett rendelkezésére bocsátott jogszerűtlen állami támogatás összegéről:

| Az intézkedés tömör azonosítása <sup>(1)</sup> | Folyósítás napja(i) <sup>(2)</sup> | Összeg <sup>(*)</sup> | Visszafizetés napja(i) <sup>(**)</sup> |
|------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------|----------------------------------------|
|                                                |                                    |                       |                                        |
|                                                |                                    |                       |                                        |
|                                                |                                    |                       |                                        |

<sup>(1)</sup> amennyiben az intézkedés több részletből és visszafizetésből áll, használjon külön sorokat

<sup>(2)</sup> Az(ok) a nap(ok) amely(ek)en a támogatás egyedi részleteit a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották

<sup>(\*)</sup> Az összeg, amelyet a kedvezményezett rendelkezésére bocsátottak (bruttó támogatástartalomban)

<sup>(\*\*)</sup> Az(ok) a nap(ok) amely(ek)en a támogatás egyedi részleteit a kedvezményezett visszafizette

## Megjegyzések:

- 1.2 Kérjük, részletesen magyarázza el, hogyan számítják ki a behajtandó támogatás összegére fizetendő kamatokat.

## 2. A támogatás behajtására tervezett és már megtett intézkedések

- 2.1 Kérjük, részletesen írja le, milyen intézkedéseket terveznek és milyen intézkedéseket tettek már meg a támogatás azonnali és hatásos behajtásának végrehajtása érdekében. Határozza meg pontosan az említett intézkedések jogalapját.

- 2.2 Mikorra fog befejeződni a támogatás behajtása?

## 3. Már végrehajtott behajtás

- 3.1 Kérjük, adja meg az alábbi adatokat a kedvezményezettől behajtott támogatási összegekről:

| Az intézkedés tömör azonosítása | Nap(ok) <sup>(1)</sup> | Visszafizetett támogatási összeg |
|---------------------------------|------------------------|----------------------------------|
|                                 |                        |                                  |
|                                 |                        |                                  |
|                                 |                        |                                  |

<sup>(1)</sup> Nap(ok) amely(ek)en a támogatást visszafizették

- 3.2 Kérjük, az igazolást csatolja a fenti 3.1 pont alatti táblázatban meghatározott támogatási összegek visszafizetéséről.